

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119210506
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119210506.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. V., nar. XX.XX.XXXX a Z. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, R., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov, matka: R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, R., zastúpená JUDr. Genovévou Hlásnikovou, advokátkou so sídlom J. M. C. XXX/XX, R. a otec: Ing. O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, R., zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Kvetoslava Kolínová, s. r. o., so sídlom Kálov 1, Žilina, v konaní o návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina, č.k. 21P/288/2019-152 zo dňa 16. júla 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti ponecháva uznesenie nedotknuté.

odôvodnenie:

1) Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina vo výroku I. zamietol návrh matky zo dňa 13.07.2020 na nariadenie neodkladného opatrenia - vydanie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Výrokom II. dočasne zveril maloletého F. V., nar. XX.XX.XXXX a maloletého Z. V., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Vo výrokoch III. a IV. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí výživným v sume 100 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Výrokom V. vo zvyšnej časti návrh matky zamietol a vo výroku VI. rozhodol, že účinnosť neodkladného opatrenia zanikne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2) Dospel k záveru, že je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti, t. j. otázku zverenia a výživného. Obe deti zveril do osobnej starostlivosti matky so zachovanou úpravou práva styku otca v zmysle uznesenia tamojšieho súdu zo dňa 27.03.2020 č. k. 21P/288/2019-75 v spojení s uznesením Krajského súdu č. k. 11CoP/26/2020-126 zo dňa 30.06.2020. Mal za to, že konsenzus rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností je vzhľadom na ich silne narušené vzájomné vzťahy nemožný, pričom už len samotný styk otca s maloletými deťmi upravený neodkladným opatrením prebieha za dramatických okolností, dokonca opakovane za prítomnosti polície. Navyiac otec pri poslednom prevzatí maloletého Z. ho po skončení stretnutia nevrátil matke, čím porušil právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu. V zmysle ust. § 366 CMP zároveň určil výšku výživného otca na každé maloleté dieťa v sume 100 eur s prihliadnutím na príjmové a majetkové pomery oboch rodičov a vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Čo sa týka doplnenia pôvodného návrhu, ktorým matka žiadala odovzdať maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, tento posúdil ako nedôvodný. Uloženie povinnosti otcovi vydať deti do osobnej starostlivosti matky na základe nového neodkladného opatrenia považoval za duplicitné rozhodnutie vo vzťahu k vyššie uvedenému rozhodnutiu, ktorým bolo upravené stretávanie sa otca s maloletými deťmi, nakoľko táto povinnosť vyplýva otcovi z tohto uznesenia.

3) Proti tomuto uzneseniu, v časti výrokov II., III. a IV., podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie otec považujúc ho za vecne nesprávne. Žiadal, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zmení napadnuté rozhodnutie tak, že dočasne zverí maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti a matke upraví styk s maloletými spôsobom navrhovaným v odvolaní s tým, že matku zaviazhe povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí výživným v sume 50,- eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Namietal, že súd vychádzal prioritne zo skutkových tvrdení matky v návrhu, hoci v súdnom spise sa nachádzajú okrem jeho písomných vyjadrení aj ním doložené záznamy o podaní oznámenia (č. ORPZ-ZA-OPP3-192/2020-P zo dňa 24.04.2020, č. ORPZ-ZA-OPP3-250/2020-P zo dňa 29.05.2020, č. ORP-661/ZV-ZA-2020 zo dňa 09.06.2020, č. ORPZ-ZA-OPP3-300/2020-P zo dňa 19.06.2020), Úradný záznam zo dňa 27.05.2020 a správa zo dňa 03.10.2019 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Listinné dôkazy v spise jednoznačne preukazujú, že tvrdenia matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že deti odmietajú kontakt s otcom, sú tendenčné, účelové a vykonštruované. Matka využíva deti na to, aby mu robila naschvál, čím sleduje len svoj záujem. Od vtedy, ako bol upravený styk otca s maloletými deťmi rozhodnutím súdu, matka mu ani raz deti nepripravila a deti mu neodovzdala, k dobrovoľnému plneniu zo strany matky nedošlo ani raz, a preto bol nútený zakaždým kontaktovať policajnú hliadku a ÚPSVaR v Žiline, v súvislosti s čím poukázal na uvedené záznamy, správu a úradný záznam. Matka účelovo podáva na neho špekulatívne trestné oznámenia, zasahuje do styku otca s maloletými deťmi a narúša tak citové a emočné väzby a kontakt medzi nimi. Je v záujme maloletých detí, aby sa ich vzťah s otcom opätovne obnovil a deti boli preto dočasne zverené do jeho osobnej starostlivosti. Ohľadom povinnosti platiť výživné poukázal na to, že matka sa dobrovoľne vzdala svojho príjmu, jej pracovná neschopnosť trvá takmer rok, na základe čoho sa domnieva, že je účelová. Uviedol, že on si svoju vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne.

4) K podanému odvolaniu sa vyjadrila prostredníctvom právnej zástupkyne matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd odvolanie otca vo vzťahu k rodičovským právam a povinnostiam k maloletým deťom zamietol ako nedôvodné. Uviedla, že maloleté deti sa styku s otcom bránia s nemalými zdravotnými ťažkosťami. Otec sa domáha svojich rodičovských práv bezohľadne. Deti pred stykom s otcom prežívajú traumy, majú psychické problémy. Po odchode zo spoločnej domácnosti sa deťom zlepšil ich zdravotný a psychický stav. Aktuálne s deťmi žije pod tlakom a v strese, všade chodí autom, väčšinou v doprovode jej otca a matky, nakoľko má opodstatnené obavy z konania otca maloletých detí. Otec nevyužíva čas s deťmi, odkladá ich svojim rodičom, pričom stretávanie s deťmi využíva len na osobnú pomstu z dôvodu, že od neho odišla. Situácia, za ktorej sa každé prevzatie detí otcom od nej rieši za asistencie polície, je neudržateľná z hľadiska psychiky detí.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu vo výrokoch II., III. a IV. podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Vo zvyšnej časti (odvolaním nenapadnutej), ponechal uznesenie nedotknuté považujúc ho taktiež za vecne správne.

6) Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnuť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane.

7) Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie prioritne vychádzal zo skutkových tvrdení matky, odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, toto dokazovanie teória práva označuje ako osvedčovanie. Osvedčovaním sa zisťujú najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš pravdepodobné. Nie je účelom (v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia) zisťovať správne a úplne skutkový stav, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a na nariadenie neodkladného opatrenia postačilo osvedčiť uvedené skutočnosti.

8) Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu mal aj odvolací súd osvedčené, že v danom prípade sa vyžaduje okamžitá úprava neodkladným opatrením vo vzťahu k zvereniu a výžive maloletých detí so zachovanou úpravou práva styku otca v zmysle uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 27.03.2020 č. k. 21P/288/2019-75 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 11CoP/26/2020-126 zo dňa 30.06.2020, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Je nevyhnutne potrebné, aby boli neodkladne upravené pomery účastníkov, pretože rodičia maloletých detí spolu nežijú a vo veciach týkajúcich sa maloletých detí sa nevedia dohodnúť.

9) Pokiaľ otec v súvislosti s určením nevyhnutného výživného poukazoval na to, že matka skončila pracovný pomer na základe neodôvodnenej výpovede a vzdala sa tak dobrovoľne svojho príjmu, odvolací súd dodáva, že v danom štádiu konania (t. j. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) súd neskúma zákonné podmienky podstatné pre určenie vyživovacej povinnosti (uvedené v § 62 a nasl. Zákona o rodine) a nezaobera sa ani rozsahom a výškou odôvodnených potrieb tak na strane oprávnených (maloletých detí) ani na strane povinného (v danom prípade pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení - otca). Okolnosti vo vzťahu k rozsahu odôvodnených potrieb maloletých detí (vrátane preskúmania majetkových a zárobkových pomerov na strane oboch rodičov) budú predmetom dokazovania v konaní o veci samej.

10) Je potrebné zdôrazniť, že sa jedná len o dočasné rozhodnutie s tým, že ostatné otcom uvádzané skutočnosti, ktoré sú matkou popierané, by mali byť z hľadiska objektívnosti preskúmané vo veci samej. Bude tak nevyhnutné vykonať dokazovanie zo strany súdu prvej inštancie, za účelom posúdenia vzťahov rodičov a maloletých detí a zistenia, kto z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady, ako aj schopnosti zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť a výchovu maloletých detí. Až meritórne rozhodnutie vo veci samej môže viesť do právnych vzťahov účastníkov stabilitu, keď sa rozhodne, aké bude výchovné prostredie maloletých detí, ako sa druhý z rodičov, ktorému nebudú zverené do osobnej starostlivosti, bude podieľať na realizácii rodičovských práv a povinností.

11) Záverom je potrebné uviesť, že každý z rodičov má právo podieľať sa na výchove maloletých detí a povinnosťou rodiča, ktorému neboli zverené do osobnej starostlivosti, je primeraným spôsobom vplývať na ne tak, aby nedochádzalo k narušeniu vzťahov k druhému rodičovi a nie naopak. Deti nemôžu byť nástrojom na riešenie nezhôd rodičov, lebo je v ich záujme budovať si vzťahy aj k tomu z rodičov, ktorému neboli zverené do osobnej starostlivosti.

12) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).